

ผลของการใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ ที่มีต่อ

ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

นางสาวกรรณก ชูประสม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาปัจจุบันศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-385-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117002042

EFFECTS OF USING SYNECTICS ACTIVITIES ON
YOUNG CHILDREN'S CREATIVITY

Miss Kornkanoke Toopprason

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-385-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลงานการใช้กิจกรรมชีวนิคติก์ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์
 ของเด็กปฐมวัย
 โดย นางสาวกรกนก ชูประสม
 ภาควิชา ประจำมศว
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กลุ่นจิตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนน่วม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กลุ่นจิตร)

..... กรรมการ
 (อาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจ)

พิมพ์ต้นฉบับที่ดัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

กรอกนก ฐปประสม ผลของการใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย (EFFECTS OF USING SYNECTICS ACTIVITIES ON YOUNG CHILDREN'S CREATIVITY) อ.พีร์กษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ฤลพิจตร , 244 หน้า. ISBN 974-583-385-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดcriเริม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยึดหยุ่นและความคิดละเอียดล้อของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า

- ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดcriเริม ความคิดคล่องแคลewis ความคิดยึดหยุ่น และความคิดละเอียดล้อของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดcriเริม ความคิดคล่องแคลewis ความคิดยึดหยุ่น และความคิดละเอียดล้อของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์หลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา .....
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา .....

ประถมศึกษา

การศึกษาปฐมวัย
2536

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C340880 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION
KEY WORD: SYNECTICS/CREATIVITY/YOUNG CHILDREN

KORNKANOKE TOOPPRASOM : EFFECTS OF USING SYNECTICS ACTIVITIES ON
YOUNG CHILDREN'S CREATIVITY. THESIS ADVISOR : UDOMLUCK KULAPICHITR,
ED.D., 244 pp. ISBN 974-583-385-1

The purpose of this study was to study the effects of using
synectics activities on creative thinking in : originality, fluency,
flexibility, and elaboration of young children.

It was found that :

1. Creativity of young children who learned by using synectics
activities has significantly higher than young children who learned by
using contemporary activities at the level of .05

2. Creativity in : originality, fluency, flexibility, and
elaboration of young children who learned by usinh synectics actibities
has significantly higher than young children who learned by using
contemporary activities at the level of .05

3. Young children's creativity developed by using synectics
after the experiment has significantly increased at the level of .05

4. Young children's creativity in : originality, fluency,
flexibility, and elaboration developed by using synectics activities
after the experiment has significantly increased at the level of .05

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....

ประดิษฐ์กุล

การศึกษาปฐมวัย

2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้การแนะนำ อีกทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติยาดี บัญชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรเมล ชัยฤทธิ์สาหกิจ อาจารย์ อัจฉรา อิศรารังกูร ณ. อุยชยา อาจารย์ ดร. สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ และอาจารย์ ดร. วนานา รักสกุลไทย ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ขวัญฟ้า รังสิyanแท้ ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการตรวจเชคความคิดสร้างสรรค์ และขอกราบขอบพระคุณ ดร. ทวีวรรณ ปิติยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและ สถิติ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน อ่อนนุ่ม ประธานกรรมการ สอนวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ สุกัญญา กาญจนกิจ กรรมการสอน ที่กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ให้สมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ อาจารย์ วิชุดา เสือดี อาจารย์ไหง่โรงเรียน อนุบาลวนาเวศน์ ผู้จัดการและอาจารย์ไหง่โรงเรียนอนุบาลแย้มสอาด ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจ และการเงิน ตลอดระยะเวลาของการทำการวิจัย รวมทั้ง คุณนัยนา อิสสระวิทย์ที่เอื้อเฟื้อ คอมพิวเตอร์ คุณพรกิฟฟ์ ภิญโญ คุณจิราภรณ์ อินทร์พرحم คุณยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ คุณชนิชฐา จันทาร์ คุณจินتنا อินทร์พرحم คุณวิมลักษ์ สารคพวงศ์ และพี่ๆ น้องๆ ทุกคน ที่ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กราบแกะ ดูประสม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมุติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	14

บทที่

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	15
กระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	17
องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์.....	19
ทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์.....	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ (ต่อ)	หน้า
2 พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.....	26
แนวคิดในการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์.....	27
การจัดกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	35
ความหมายของกิจกรรมชินเนคติกล์.....	37
ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกิจกรรมชินเนคติกล์กับความคิดสร้างสรรค์..	38
รูปแบบของการสอนกิจกรรมชินเนคติกล์.....	40
การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกล์.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมชินเนคติกล์.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ตัวอย่างประชากร.....	46
แผนการจัดประสบการณ์.....	47
เครื่องมือที่ใช้.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผลการวิจัย.....	74
รายการอ้างอิง.....	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	207
ประวัติผู้เขียน.....	244

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เนื้อหาและหน่วยการสอนจากแผนการจัดประสบการณ์.....	50
2	กำหนดการจัดประสบการณ์.....	66
3	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ หลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ และกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	70
4	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ เริ่ม ความคิด คล่องแคล่ว ความคิดละ เวิญดลอและความคิดยึดหยุ่น หลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์กับ [*] กลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	71
5	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมชินเนคติกส์.....	72
6	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ เริ่ม ความคิด คล่องแคล่ว ความคิดละ เวิญดลอและความคิดยึดหยุ่นก่อน การทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรม ชินเนคติกส์.....	73
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้งฉบับ....	213
8	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมชินเนคติกส์กับกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมตามแผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน..	235

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

9	คงแแนวความคิดสร้างสรรค์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์กับกลุ่มที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ สำนักงาน การศึกษาเอกชน.....	237
10	คงแแนวความคิดสร้างสรรค์แยกตามองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมชินเนคติกส์.....	240
11	คงแแนวความคิดสร้างสรรค์แยกตามองค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	242